

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
De heer mr. A.C.L. Rutte
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 15 oktober 2025

betreft Vragen over gewijzigd ontwerpbesluit houdende het Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering

ons kenmerk 178385

Geachte heer Rutte,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 12 september 2025 over het gewijzigd ontwerpbesluit houdende het Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering.¹ De leden van de fracties van **BBB** en de **PvdD** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de BBB-fractie danken u voor uw brief van 12 september over het gewijzigde ontwerpbesluit. Tijdens deze voorhangprocedure is de Richtlijn duurzaamheidsrapportering (hierna: CSRD) aangepast. De Europese Commissie heeft begin 2025 twee initiatieven gelanceerd in het zogenaamde Omnibus I-pakket, die tot doel hebben om onder andere de CSRD te vereenvoudigen en de rapporteringsverplichtingen te stroomlijnen. Onderdeel van het pakket was een voorstel voor de zogenoemde Stop-de-klok-richtlijn. Deze richtlijn stelt (voor zover hier relevant) de verplichting in de CSRD tot het opstellen van een duurzaamheidsrapportering met twee jaar uit voor ondernemingen die volgens de CSRD voor het eerst hadden moeten rapporteren over boekjaren die op of na 1 januari 2025 en op of na 1 januari 2026 aanvangen. De toepassing start nu op 1 januari 2027 respectievelijk 1 januari 2028. jl. Naar aanleiding van uw brief heeft de fractie van de BBB nog enkele vragen.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) vraagt u om een onderbouwing van de gevolgen van de invoering van deze richtlijn voor de duurzaamheid van de betrokken ondernemingen.² U verwijst in uw beantwoording naar SER-adviezen. Kunt u deze aan de Eerste Kamer doen toekomen? Gaat u de beoogde effecten van deze voor bedrijven kostbare en ingewikkelde richtlijn ook SMART maken? Zo nee waarom niet?

De fractie van BBB maakt zich zorgen om de proportionaliteit van de lastendruk die de invoering van de richtlijn met zich meebrengt in relatie tot het daadwerkelijke effect op de duurzaamheid. Na onze

¹ Kamerstukken I 2024/25, 26 485, D.

² [ATR-advies Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering | Adviescollege toetsing regeldruk](#)

datum 15 oktober 2025

ons kenmerk 178385

blad 2

eerdere vragen is de richtlijn aangepast en de EU wil de lastendruk de komende jaren verder verminderen. Verwacht u een verdere versimpeling?

ATR vraagt expliciet om een invoeringstoets na één jaar. U verwijst in uw antwoord naar een driejaarlijkse evaluatie. De leden van de BBB-fractie vragen of conform het advies van het ATR bereid bent na één jaar een invoeringstoets uit te voeren. Zo nee waarom niet?

De BBB-fractie maakt zich zorgen over het effect van de richtlijn op het MKB vanwege de dataverzoeken uit de keten. Omdat hierover niets is opgenomen in de richtlijn is er niet voor gekozen om het MKB de mogelijkheid te bieden hun kosten in rekening te brengen, bent u het met ons eens dat dit ook een reden had kunnen zijn om het wel te doen? Zijn er landen waar dit wel gebeurt?

Dit kabinet kiest voor een lastenluwe implementatie van EU-richtlijnen. Desondanks heeft u ervoor gekozen de rapportage uitsluitend te laten toetsen door een accountant. Wat betekent deze keuze voor de kosten voor de bedrijven? Zijn er genoeg accountants met de juiste opleiding beschikbaar nu de wet is uitgesteld? Wat zijn de consequenties als dit niet het geval is? Wat doet u om dit te voorkomen?

Tot slot vragen de leden van de BBB-fractie of er een gelijk speelveld is binnen de EU, en daarbuiten? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

In de beslisnota Implementatie CSRD: beantwoording Kamervragen en voorhang gewijzigde implementatie-AMvB (3 september 2025) wordt vermeld dat er in EU-verband "veel verzet is gekomen" tegen de CSRD nadat de richtlijn werd vastgesteld.³ Onder deze druk heeft de Europese Commissie het Omnibus-1 pakket gepresenteerd "om de lasten van het bedrijfsleven te verlichten".

Door wie of welke entiteit is dit verzet geuit? Is er een overzicht van argumenten beschikbaar die dit verzet onderbouwen? Is er tijdens de totstandkoming van de CSRD geanticipeerd op mogelijk verzet? Zo nee, waarom niet?

Als gevolg van dit verzet is het Omnibus-1 pakket tot stand gekomen waarin bedrijven o.a. uitstel krijgen voor het rapporteren van verslagen over duurzaamheid. Is dit pakket conform democratische regels tot stand gekomen? Zo ja, via welke democratische regels/wegen is dit pakket tot stand gekomen?

Grote ondernemingen die voor het eerst over boekjaar 2025 een duurzaamheidsrapportering zouden moeten opstellen krijgen in de richtlijn twee jaar uitstel. De middelgrote en kleine beursvennootschappen die voor het eerst over boekjaar 2026 zouden moeten rapporteren krijgen ook twee jaar uitstel. Waarom is er gekozen voor twee jaar? Bent u het met de leden van de PvdD-fractie eens dat ondernemingen al meer dan genoeg tijd hebben gehad om zich voor te bereiden op duurzaamheidsrapporteringen?

³ Beslisnota gevoegd bij *Kamerstukken I* 2024/25, 26 485, D.

datum 15 oktober 2025

ons kenmerk 178385

blad 3

Naast de stop-de-klok richtlijn is artikel 15 in het Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering uitgebreid met een derde en vierde lid, waarin wordt aangegeven dat het bestuur en bijkantoor van dochtermaatschappijen zijn vrijgesteld van de verplichtingen tot het openbaar en toegankelijk maken van de verslagen inzake duurzaamheid. Waarom is besloten tot deze vrijstelling voor dochtermaatschappijen en bijkantoren?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei